

Library of Congress Gr.
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, May 5, 1981

Nr. 88

TEKS MAŽINTI EUROPOS GYNYBA ATOMAIS

Lietuvių Fondo narių 18-asis metinis suvažiavimas

Dr. A. Razma, LF Tarybos pirmininkas, gegužės 2 dieną 8:30 val. Jėzuitų namuose pradėjo suvažiavimą. Malda sukalbėjo kun. J. Borevičius.

I prezidiumą pakviesti: M. Rimienė, P. Kilius ir J. Vaznelis. I sekretoriatą: D. Kojelytė, prof. J. Račkauskas ir S. Kuprys.

M. Rimienė patiekė darbotvarkę. PLB vardu sveikino V. Kamantas, Kultūros tarybos vardu — Ig. Bublėnė.

1980 m. gegužės 3 d. suvažiavimo protokolą perskaitė D. Kojelytė. Protokolas patvirtintas.

Pirmininkavo J. Vaznelis. Dr. A. Razma davė LF Tarybos veiklos apyskaitą.

Valdybos vardu pranešimą padarė valdybos pirm. dr. G. Balukas; investicijos — P. Sodeika; pelno skirstymo — dr. K. Ambrozaitis; kontrolės komisijos aktą perskaitė avr. A. Santaras.

Išskelta nauja idėja ir jau gerokai pasitūmėta taja kryptimi: Liet. Fondas steigia kredito fondą. Tuo reikalu kalbėjo adv. P. Žumbakis ir dr. A. Razma. Esa, latviai ir ukrainiečiai jau turi tokias kredito fondacijas su milijoninėmis investicijomis. Suvažiavimas tai idėjai pritarė.

Dr. G. Balukas pranešė, kad už \$23,426.26 įsigyta JAV lėšų Pr. Domšaičio menų kūrinių.

Vėliau tuo reikalu kalbėjo ir susirinkusius smulkiau informavo K. Bradūnas. Idėja remtina.

A. Bagdonas pranešė apie šiais metais išleistą Lietuvos Fondo vardiną. Darbas pamažu juda, bet eina į galą.

LB-nės pirm. Kutkus sveikino suvažiavimo dalyvius.

P. Kilius tęsia susirinkimą. Klenka pasisakė, kad Prekybos Rūmų valdyba šimet skiria lietuviams studentams tris stipendijas. Klausė, ar stipendininkai įpareigojami grąžinti? Dr. K. Ambrozaitis priminė, kad stipendijos iš palikimo fondo duodamos besąlyginiai.

Investicijų komisija priminė, kad pasitarimai eina į galą ir bus užpildyta 158 akų ūkis. Ten yra pastatai, ūkis nuomojamas.

A. Rapsienė, Z. Juškevičienė, dr. B. Paliokas, J. Skeivys iškėlė eilę paklausimų. Kompetentingi asmenys atsakinėjo ir davė patarimus. Labai taiklius klausimus iškėlė dr. Motušienė.

Registracijos komisijos vardu K. Barzdukas pranešė, kad dalyvauja 118 narių su 4,686 balsais.

Po priešpiečių pertraukos po nia Lenkauskienė pranešė apie Ohio ir Kalifornijos Lietuvių Fondo veiklą. P. Kutkus patiekė duomenų iš Detroito LF veiklos.

Balsavimo keliu teko porą įstatų paragrąmų pakeisti — truputį paryškinti.

Kiek plačiau paliesta prie Illinois universiteto įsteigimas Lituanistinės katedros. Inž. V. Kamantas priminė istorinę steigimo raidą, lėšų telkimą ir Liet. Fondo vadovybės pasisakymus. Pradžioje reiktų per dvejus metus \$50,000, iš viso \$600,000. Idėja remtina, bet lėšų klausimas baugina narius.

Rinkimų rezultatai

I valdybą išrinkti (ir gavo balsų): dr. K. Ambrozaitis (4,217), J. Vaznelis (4,173), P. Kilius (4,134), M. Rimienė (3,441), V. Naudžius (3,154), dr. A. Leveckas (2,735); kandidatai: kun. dr. J. Prunskis (1,952), B. Vindašienė (1,723), P. Masilionienė (379).

I kontrolės komisiją išrinkti: agr. A. Santaras (4,435), dr. V. Tauras (4,254), K. Dočkus (3,943), dr. B. Paliokas (1,953).

Z. Juškevičienė seniau pasisakė dėl menininko Vizgirdos subsidijavimo, o dabar prašė paremti ir Naujienas. Girdi, išlaikykite balansą.

Dr. Kašubienė siūlė mažiau skirti politinei veiklai, o paremti Lituanistinę katedrą universitete. K. Bradūnas priminė, kad 816 No. State gatvėje dabar vyksta dail. Domšaičio meno paroda. Kvietė dalyvauti.

Dr. V. Tauras perskaitė priimtas rezoliucijas. Suvažiavimas tvirtino.

Ponia Rimienė baigė suvažiavimą, nors dar nebuvo balsavimo davinii dėl statuto pakeitimo.

Apskritai reikia pasakyti, kad pranešimai parengti kvalifikuotų asmenų, įdomūs, vertingi. LF drąsiais žingsniais žengia į trečią milijoną. Sėkmės!

Smulkesnį pranešimą su skaitmenimis patiekė S. Juškėnas.

JOSEPH CALIFANO

Joseph Califano parašė knygą apie prez. Carterio nerimo nuotaikas. Jis savimi nepasitikėjo, matė apgaule, bet neturėjo ryžto nusi-kaltelti šiuos valdyti. Califano norėjo buvusiam prezidentui padėti.

Valstybės sekretorius Aleksandras Haig nuo šeštadienio Romoje posėdžiauja su Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybių užsienio reikalų ministrais. Visiems rūpi suvaldyti Sov. Sąjungą nuo įsiveržimo į laivas Europos valstybes.

P.S.: Būdinga, kad nei VLIKO, nei ALTO atstovai, nei pagaliau, gen. konsulė J. Daužvardienė nesiteikė dalyvauti ir pasisakyti milijoninio Lietuvos Fondo suvažiavimą.

K. Paulius

J. CALIFANO KNYGA APIE CARTERĮ

WASHINGTON, D.C. — Joseph Califano, buvęs prezidento Carterio Sveikatos ir Svetimo sekretorius, parašė knygą apie buvusį prezidentą J. Carterį.

Califano tvirtina, kad buvęs prezidentas savimi nepasitikėjo. Kabineto nariai nesuprato prezidento pasirinktų liberalių pata-rėjų. Prezidentas labai jaudinosi, kai kabineto nariai paleisdavo į spaudą arba radijo stotis žinias, kurias neturėjo duoti. Jis nesijautė pakankamai saugus, bet nesimėgė priemonių prieš gandų sklaidę.

Califano 45 puslapių knygą jau baigia spausdinti. Manoma, kad šio mėnesio pabaigoje ji pateks į knygų rinką. Califano bendrai labai šiltai atsiliepia apie Carterį. Carteris pasirinko geriausius žmones, bet kai pamatė neįtikimybę, tai labai nusiminė.

— Izraelio lėktuvams, skridusiems beveik pažemiu, pavyko nufotografuoti Bena slėnyje paslėptas tris Sovietų raketas, laikomas netoli Zahles miesto.

— Reagano spaudos sekretorius James Brady stiprėja. Žaidos taisyos. Jis gali kalbėti.

— JAV pritaria planui galimai greičiau duoti Namibijai repriklausomybę.

— Pirmadienį už aukso unciją mokėjo \$181.

— Penkiolikos savaičių kūdikis, gimęs būdamas tik 15 uncijų, žavi gydytojus, kurie netikėjo, kad jis galės gyventi.

NUMATOMI PAKĖITIMAI SOCIALINIO DRAUDIMO SISTEMOJE

SOCIALINIS DRAUDIMAS NEUŽTENKA PINIGŲ ISMOKEJIMAMS

WASHINGTON, D.C. — Sekmadienį Biudžeto direktorius David A. Stockmanas dalyvavo NBC-TV programoje "Meet the Press". Jis pareiškė, kad prezidento Reagano administracija artimu laiku numato kreiptis į Kongresą, prašydama pakeitimų Socialinio draudimo įstatyme.

Pakeitimais gali paliešti ir Socialinio draudimo mokėjimus. Tie pakeitimai reiškia ne ką kitą, o tik sumažinimus, nes D. Stockmanas pareiškė, kad pastaruoju metu pasireiškė trūkumas fonduose. Reikia, kad milijonams asmenų nenutrūktų mokėjimai. Bus siūlomos Kongresui išsamios rekomendacijos gelbėti Socialinę apdraudą. Tam bus reikalingi pakeitimai mokėjimuose.

Paklaustas, kaip bus su pažadėtais pragyvenimo pabrangimo priedais, Stockmanas atsakė, kad būtų neteisu ir neįsivaikinti pensijon išėjusius asmenis dėl infliacijos ir neįsivaikinti neproporcingą dalį pastangų siekiant subalansuoti biudžetą. Kaip žinoma, sekretorius Richard Schweiker paskelbė, kad liepos mėn. pensininkų čekiai bus virš 12% didesni dėl gyvenimo pabranginimo ir dėl infliacijos.

Tolimesniuose pokalbiuose Biudžeto direktorius Stockmanas įrodinėjo, kad prez. Reagano ekonominis planas įgalins 1984 metais subalansuoti biudžetą ir sumažinti mokesčius indvidams bei biznieriems.

Tuo tarpu prez. Reaganas pirmadienį kalbėjo su abejojantais Senato ir Atstovų Rūmų nariais, prašydamas juos balsuoti už patiektą ekonominį planą. Žinovų nuomone, tokių yra apie du tuzinai iš abiejų partijų. Texas demokratų atstovas Phil

Gramm įnešė į Atstovų Rūmus išlaidų projektą, kuriuo biudžetas sumažinamas \$6 milijonais daugiau, negu prez. Reagano pristatytas.

— Saudi Arabijos ir Vakarų Vokietijos vadų konferencijoje kancleris H. Schmidt aiškino, kad Vokietijai nedera pardavinėti ginklų valstybėms, kurios nepriklauso NATO organizacijai. Jis nurodė, kod Vokietijos praeitis apunkina ginklavinimo problemą. Praeitais mes šėjęl vokiečių tautai, jei ji parduotų ginklų Izraelio priešams, Saudi Arabija norėjo pirkti vokiečių šarvuotųjų "Leopard II" ir kitų ginklų.

— Sekretorius Haig žino, kad Sovietų vyriausybė, neįsiveržusi į Lenkiją, reikalauja pasitarimų atomo ginklams riboti. Sekretorius žino, kad Sovietų valdžia jau siūlė Vakarų Europos valstybėms pradėti pasitarimus atomo ginklams apriboti. Sovietų valdžia siūlo tartis be Amerikos. Vakarų valstybės žino, kad be Amerikos negali būti susitarimo, nes minėtos valstybės be Amerikos negalės susitarti, nes jos neturi nuosavos atominės apsaugos.

— Demonstrantai susirinko ties Lincoln paminklo, sudarė pus-trėčios mylios taikiai eiseną ir nužygiavo prie Pentagono, kur yra pati svarbiausioji įstaiga paramos sprendimams skelbti. Demonstrantai prašė prezidentą apkarpyti Salvadoro kariams skiriamas sumas ginklams pirkti ir pasiųsti.

— Netrukus Washingtono buvo sudaryta kontrademonstracija, kurios nariai pritarė prezidento Reagano nutarimui ir palarė siųsti daugiau ginklų Salvadorui. Washingtono policija daboj, kad šios dvi demonstracijos nesusitiktų ir neprasidėtų mūšytynės.

Sekretorius Haig Romoje tarsi su Šiaurės Atlanto Sąjungos užsienio ministrais.

TEKS MAŽINTI ATOMINIUS GINKLUS EUROPAI GINTI

EUROPA NORI, KAD JAV PIRMA SUSITARTŲ SU MASKVA ATOMO GINKLAMS MAŽINTI

ROMA, Italija. — Sekretorius Haig sekmadienio vakare paneigė žinias, kad netolimoje ateityje prasidės pasitarimai apie reikalingą sumažinti atomo ginklų laisvai Europai ginti. Sekretorius atsisakė pasakyti, apie ką jis tariasi su suvažiavusiais užsienio reikalų ministrais, bet paneigė žinias, apie kurias jis nesitaria, — tvirtina Associated Press sekmadienio vakaro pranešimas.

Brežnevas paskelbė, kad Sovietų karo jėgos nesivers į Lenkiją. Rusai turėjo savo dalinius Lenkijos pasienyje ir pačioje Lenkijoje, bet tie Sovietų kariai prisilaikė susitarimo ir tuo jau po Brežnevo viešo pareiškimo pradėjo keltis iš Lenkijos. Sekretorius Haig buvo informuotas apie Sovietų karo veiksmus. Brežnevas pareiškė įsitikinimą, kad Lenkijoje kilsiusius nesusipratimus patys lenkai pajėgs išspręsti. Rusams ir Varšuvos pakto valstybėms nebūna reikalo veržtis į Lenkiją.

— Bobby Sands pabadovo Airijos kalėjime 65 dienas. Ji lanko motina ir artimieji. Motina prašė Šiaurės Airijos gyventojus nevartoti prievartos.

— Sekmadienio rytą Beiruto priemiestyje buvo užmušti du Libano kariai. Po to prasidėjo susisaujimas ir didokas žmonių skaičius buvo sužeistas.

— Anglikasakų unijos nariai atnaujino pasitarimus su kasyklų savininkais pietų Illinois valstijoje streikui baigti.

— Reagano su Brežnevu susitikimą galima kuriam laikui atidėti, bet Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybės turi turėti planus pasitarimui vesti. Sekretorius informavo sąjungininkus ir nori patirti jų nuomonę.

— Sovietų vyriausybė norėtų tartis, pagrindant dedant pasitarimą, kurį prezidentas G. Fordas turėjo Vladivostoke. Bet prezidentas Carteris minėtą susitarimą buvo atmetęs. Prez. Carteris padėjo pagrindą naują susitarimą ir reikalavo tikslinės atomo ginklų kontrolės. Prezidentas Reagan sutiko su šiuo prez. Carterio reikalavimu ir pranešė Brežnevui, kad susitarimas apie atomo ginklų kontrolę privalo būti pradėtas.

Associated Press tvirtina, kad sekretorius Haig Romoje pasitarimuose turės aptarti atomo ginklų ribas. Teks nustatyti atomo ginklų atstumų nuo zonos, skiriančios Rytų Europą nuo Vakarų. Niekam ne paslaptis, kad Maskva šią zoną norės nuostumti toliau į Vakarų. Šiuo klausimu sekretorius turės nuodugnai pasitarti su Europos ministrais, kad galėtų viską apibendrinti ir pasiūlyti prezidentui Reaganui, jeigu susitiks su Brežnevu ar kitu Sovietų pareigūnu.

KALENDORELIS

Gegužės 5: Pijūs, Grizdūtė, Sviesa, Neris, Traidenis.

Saulė teka 5:43, leidžiasi 7:53. Oras debesuotas, li.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas
IONAS ADOMAVICIUS, M. D.

PASIRENGIMAS BŪTI TIKRU ŽMOGUMI

Nuo mažens reikia tinkamai tvarkyti žmogaus nusiteikimus; tik tada susilauksime kaip reikiant asmenų.

(Teisingo gyvenimo raginimas)

Tėvai mano, kad jie visada teisingai elgiasi savo vaikų atžvilgiu. Tikrąją būdą žinoti, kad jie teisingai elgiasi, gali tik tada, kai jie pats išmokė, kaip elgtis. Tikrąją būdą žinoti, kad jie teisingai elgiasi, gali tik tada, kai jie pats išmokė, kaip elgtis. Tikrąją būdą žinoti, kad jie teisingai elgiasi, gali tik tada, kai jie pats išmokė, kaip elgtis.

Būdingas yra tėvas, kuris neteko savo dukters, kai ji prisilietė prie religinių iškreipimų, kažkokio kulto šalininku. O tokiu tėvu sūnus susidėjo su degeneratais — hipiais. Tas tėvas baigė chemijos mokslus ir jam sekėsi gyvenime. Bet jam nepasisekė svarbiausiose pareigose, nes jis buvo menkas tėvas ir nekreipė dėmesio į svarbiausią dalyką: į psichologinius savo vaikų reikalus ir jų nusiteikimų emocijų reikalavimus.

Sunku nustatyti naujagimio emocinį stovį. Tenka pastebėti, kad jau trijų metų vaikas pilnai emociškai reaguoja į tuos asmenis, kurie jį tvarko. Net atliekant paprasčiausius darbus vaiką prižiūrint, galima sukelti vaiko neapykantą. Sakysim, motina tvarko vaiko vystyklus būdama nerami dėl savo rūpesčių. Taip užsisalvojus, ji lengvai gali suklysti ir įdurti vaikui į sėdynės raumenis susegant vystyklą.

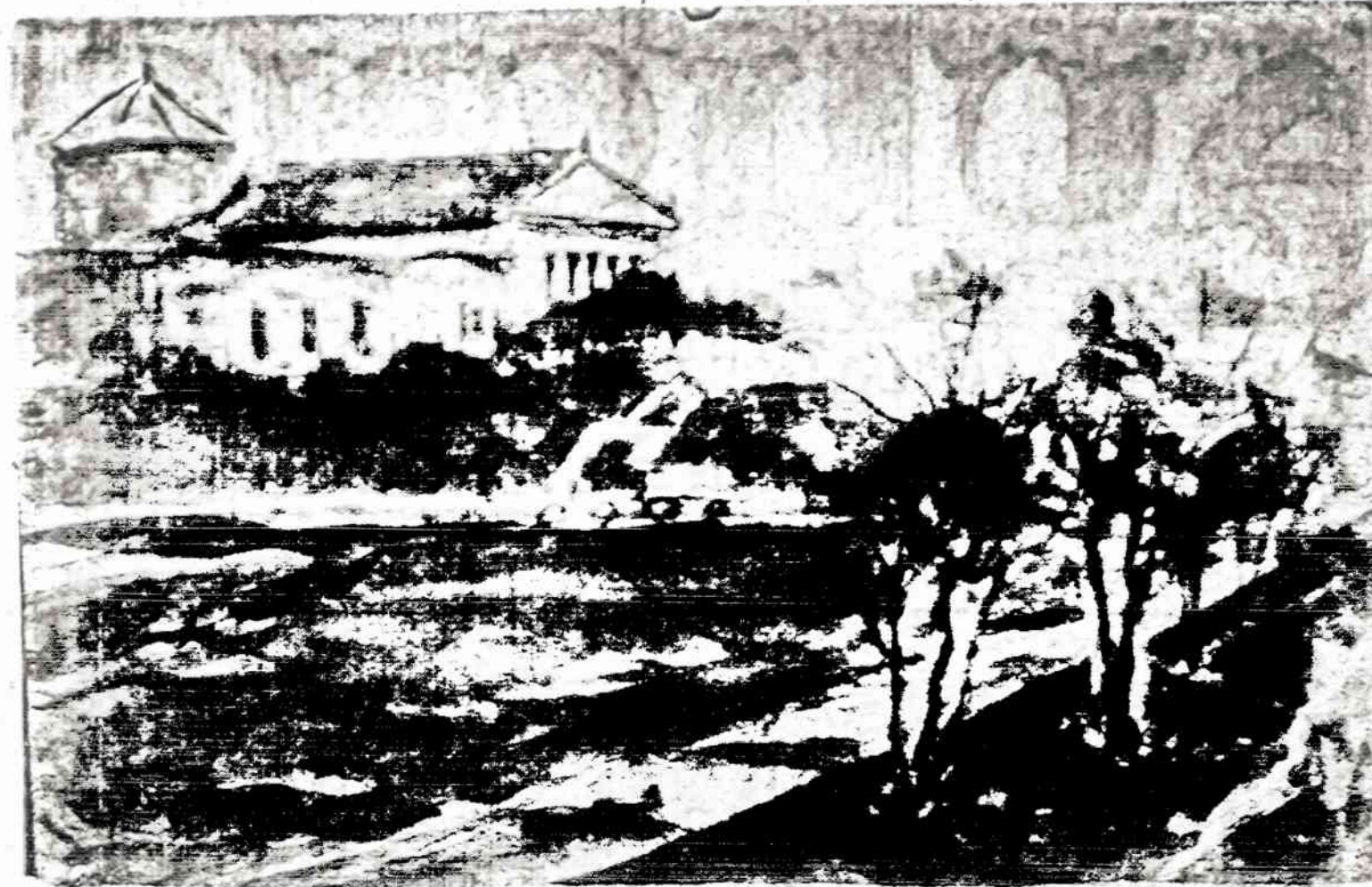
For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too. And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works. That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family. U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 4% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Bonds are required if you claim an exemption from federal income tax on your bond interest. And federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

M. Šileikis

Čikagos Akvariumas (akvarėlė)

jų nežmoniško, tapus suaugusiais.

Tėvai kaltina kitus dėl vaiko nežmoniško

Retai kada esti tokie tėvai, kurie save kaltintų dėl vaiko neklusnumo, barmiams palinkimo, atsakymo eiti mokyklon, vagiavimo, melavimo, iš namų pabėgimo, žiaurumo, tvarkos ardymo, savyje užsidarymo ir nuo kitų vaikų šalinimosi; lytinio iškreipimo, narkotizacijos ir nusikalstamumo. Vienas tėvas gali kaltinti kitus tėvus, bet ne save. Kiekvienas tėvas tikrai tik, kad kaltė dėl vaiko netvarkingo turi būti metama mokytojams, vaiko draugams, kino filmams, televizijai bei kitoms įtakoms, bet ne jam pačiam.

Tėvų nusiteikimas, kad jie tik gerą vaikui darė, yra pasąmoninis nusiteikimas savyje „apkalinti“ patys. Nuslopinti kaltės jausmas verčia tėvus teisintis, kai jie esti kritikuojami dėl savo vaikų tvarkymo, net nesant apkaltinimo. Na, ir kaip jie įvairiopa į niekus eina sakdami: „Mano vaikas atsidūrė varge nuo to

laiko, kai jis pradėjo suseiti su kaimyno vaiku“, arba: „Aš jam net naują automobilį prižadėjau, kad tik jis gerai mokytųsi šiais metais“.

Tėvai nežinojo, todėl vaiko nežmoniška augino

Tiesa, kad tėvus negalima kaltinti dėl vaiko nežmoniško, nes tėvai stengėsi vaikui teikti kas geriausia buvo pagal jų mąnyką. Nesvarbu kaip geri, garbingi, mokyti bei inteligentiški būtų, vis tiek jie klaidoje randasi tol, kol nesužinos kaip patenkinti vaikui būtiną dvasinę peną — jo atžvilgiu žmonišką atsinešimą, respektą. Tėvai tokių žinių neįsigijo mokykloje. Sunku tokias gyvenime pritaikomas žinias įsigyti laikraščiuose, knygose, televizijos bei radijo programose.

Čia ir prieiname amžiną tiesą, kad tėvams reikia visų pirma būti išmintingais savo dvasioje ir tikrais žmonėmis. Tik tada, net raiždžių nepažįstant, bus žinomas kelias kaip išauklėti vaikus tikrais žmonėmis. Kiekvienoje tautoje randasi tokių išmintingų tėvų. Jų vaikai yra žmoniškumo pavyzdžiai. Lietuviai yra laimingi, nes turi daugiausia dvasiškai teisingus „asmenybėmis“ susitvarkiusių tėvų. Tokie mūsų šeimai, visai auklėjimo dėsnių negirdėję, švelnia nuovoka veda savo vaikus žmonišku keliu.

Visose tautose spindi pavyzdingi tėvai

Gal todėl lietuviai skaitomi žmoniškiausiais žmonėmis, kad jie kilo iš tolimosios Indijos. „Dabar Indijoje nesu matęs nė vienos smuklės“, taip tvirtina pavyzdžiausias kaip žmogus ir kaip gydytojas, dirbęs Cook apskrityje ligoninėje daktaras METHA. Lietuvis jam sako, kad jo pavardė yra nuo lietuviško žodžio META. Indai, gerbdami savo tėvus, juos užlaiko savo namuose ir džiaugiasi taip elgdami. Girdi, tėvai savo vaikams daug padarė, todėl nors dalinai turi tėvams atsilyginti vaikai. Nė kalbos nėra apie tėvų išsiuntimą kitur.

Indijoje visa šeima gyvena arti vienas kito per istisas generacijas. Jie nerūko ir nesivagina; daugelis jų mėsos nevalgo, nes nenori nužudyto gyvio kūną valgyti. Divorsų ten nesigirdi. Beveik visos moteriškos ten yra namų šeimininkės. Todėl tėviškai esti nuolatiniame išmintingų tėvų priežiūroje. Geri gali būti tik su leidimu ir tik viešbutuose, kur lankosi užsieniečiai.

Kiek tenka bendrauti su indais gydytojais, visada jaučiu malonumą per visą darbo laiką. Taip jie žmoniški ir moksle pažangūs, ir už tai užima čia vis gausiau atsakingas medicinos srityje vietas.

Lietuviai neatsisakykite savo gero vardo

Lietuviai panašiai elgiasi kaip indai, jei jie nesti svetimausių nuvesti į klystingumą. Būdingas lietuvis, tiek tėvas, tiek ir vaikas, elgiasi žmoniškai.

stiprybė. Jūs neatsisakykite, jos neišsėskite jokių blizgčių. Pensiškai, ypač pensininkės, neatsisakykite išmintingo elgesio ir tokių jį skiepinkime savo vaikams. Tai bus geriausias mūsų atliktas darbas.

Neieškinkime kitataučių bei kitokių spalvos žmonių vien dėl jų paviršutiniškų žymių. Štai, ligoninėje tiriamą sveikatą 21 metų, tik vedusio juodaodžio. Jis dirba dvi pamainas, lanko bažnyčią kas savaitę, yra bažnyčios komiteto narys, nerūko, negeria ir nesusidėda su narkomanais. Toks jis išaugo dešimties brolių ir seserų tarpe. Visi jie panašiai žmoniškai elgiasi. Paklaustas, kodėl jis taip skiriasi iš kitų savų žmoniškumui, atsako, kad jo motina krikščionė, nerūkanti, negerianti.

Išvada: žmoniškas asmuo yra didžiausias šios žemės ir dandaus papuošalas. Tokiais papuošalais stenkimės išauginti savo vaikus-vaikaičius ir patys nebologesniais papuošalais tapti. Daug tų mes dabar rūpinamės, bet mums vieno ir pacio svarbiausio tereikia: tokio sužmoniškėjimo, kad mes savo artimui taip patarnautume, kaip norime, kad jis mums padėtų.

Pradėkime — pensininkai ne vien savi rūpintis; praplėskime savo akiratį ir kitiems padėkime reikalus tvarkyti. Taip elgdami šie žmonės sušalauks daug laimingesnių dienų. Ypač aukštesnėse vietose besirandantieji ir daugiau suprantantieji pradėkim atnauzuoti savas saujas ir imkime teikti paslaugą kitam. Štai pavyzdys, kaip mes turime elgtis vienas kitam, žydiškai laikindami.

Lietuvis pensininkas eina per pusynus, per oro aštunus, sau mąsto ir rūbo nusipirkti. Pavargsta, išvirsta, kojas nusilaužia. Kitas, nepajėgdamas paeiti, ima nedavalgyti, reikiamai neapsirengia. Niekas nenurdo jį lengvesnio kelio šitokiems būtinumams įsigyti. Kiek mūsų laikraščiuose „visokių“ patarimų socialiniais reikalais, o seneliai brenė, vargsta, palsta.

Štai, kaimynas iš svetintaučio sužino, kad šio krašto valdžia teikia patarnavimus pensininkams. Reikia paskambinti telefonu reikiamon vieton ir tave nuvež apsipirkimui ir alvės. Koks džiaugsmas — tiems pensininkams dėl tokių jų didelio vargo palengvinimo. Deja, ne iš saviskio, bet iš kitataučių toki galimą patarnavimą mūsikiški sužinojo. Painformuosimė plačiau tuo reikalu sekantį kartą.

Pasirodo, kad ir daugelyje kitų sričių mūsikiški apsieidę, nes jie nežino, kaip valdžios teikiama pagalba naudotis. Valdžia nepasitūlys, o patiems reikia klausyti, prašyti, reikalauti. Čia turi būti suorganizuota lietuviška veikla šioje srityje. O kad jos taip ir imtų mūsų bendruomenės, daug naudingiau jos laisvų šitai teikdamos patarnavimą jo labiausiai reikalingam mūsikiškiui.

Mat, žmogai, šalia dvasinių reikalų gerinimo, reikalingas

Dirbtiniai dantys „ikando“ nusikaltėli

CHICAGO, Ill. — 26 metų L. C. Jones, sutikęs autobuso laukiančių truputį vyresnę slaugę, ištraukė revolverį, nusivedė ją į skersgatvį ir ten gerai atrodančią moterišką išprievartavo. Jis pabėgo, o moteriškė, nuėjusi į ligoninę, pasiskundė.

Viena vyresnio amžiaus moteris, per langą mačiusi, kas dėjosi už garso, pašaukė policiją. Greitai atsiradusi policija apklausinėjo moteriškę ir paklausė, kuria kryptimi tas niekas nudūmė. Policijai pavyko nieką pasivyti ir jį iškrest. Policija nustebė, kai pas jį kišenėje rado dirbtinus moters dantis. Moteris tuo laiku buvo išvažiavusi, nebuvo kam suimtojo skusti, o jis užsigynė nieko blogo nepadaręs. Policininkai nusirašė vardą, pavardę ir adresą, ir tariamą užpuoliką paleido.

Vakare policininkams buvo įsakyta apklausinėti išniekintą moteriškę. Prie garso jie stumdėsi. Niekas išmūšė moteriškę dirbtinus dantis ir liepė jai apsiminti, jeigu nenorinti „gauti kulką į kaktą“.

Policininkai žinojo, kas turėjo

dantis. Nuvažinę pas jį, pirmiausia jie liepė atiduoti dirbtinius dantis, o vėliau jam pasakė, kad jis padarė. Vyrukui teko samdyti advokatą. Jis buvo paleistas už užstatą. Jis jau žinojo, kad be bausmės neišspruks. Advokatas apsvaistė visą reikalą ir suprato, kad dantys buvo geriausias įrodymas. Jis negalėjo užsiginti. Advokatas liepė jaunam vyrui prisipažinti.

Jis taip ir padarė. Prisipažino, kad po išprievartavimo, dar pavogė ir išluptus dirbtinus dantis. Išklaušęs pasakojimą, teisėjas tarė:

— Dešimt metų už dirbtinų dantų pavogimą. Nusikaltėlis ten pat buvo suimtas ir išvežtas į kalėjimą. Sprendime oficialiai nebuvo nė vieno žodžio apie išprievartavimą.

Nusikaltėlis galėjo prašyti pasigalėjimo, nes už dirbtinų dantų pavogimą dešimties metų bausmė buvo labai sunki, bet pasitaręs su advokatu suprato, savo tikrą pėdį ir teisėjo sprendimo neapeliavo.

Teismo Lankytojas

DR. JONAS REMEIKA

GENEROLAS ANTANAS GELGAUDAS IR 1831 METŲ SUKILIMAS

(Tęsinys)

Gelgaudų pilis

Šimtui metų sukakus 1913 m. nuo gen. Gelgaudo tragiškos mirties, šiose nuosloiose Kisinių kapinėse, prof. dr. Gelgaudaiui vadovaujant, buvo gražiai prisiminta. Šios garsios mūsų būtovėje Gelgaudo giminės palikuonys, dėl susidariusių sunkių aplinkybių, pasitraukė į Angliją. Jonas Gelgudas (John Gielgud) šalia kitų lietuvių kilmės teat-

trali, kaip spauda pabrėžia, daro žymią įtaką anglų teatro meninėje srityje.

Siandien žiūrint atgal į anuos įvykius, reikia labai pabėjoti, ar būtų Lietuvos prisikėlimui naudinga buvę, jei šis 1831 m. sukilimas būtų pasisekęs. Visas viešasis Lietuvos gyvenimas buvo sulenkėjęs ponų rankose, kurie jau sukilimo metu įsikūrė sau laikinąją „Lenkų“ valdžią.

Lietuviškoji liaudies neturėjo vady, kurie tautiniai ir lygybės laisvėmis ją būtų pagavę. Tokioms mintims kaip tik diduomenė tuo laiku daugumoj buvo kurčia. Rusams panašios liaudies laisvės nė į galvą nebuvo atėję. Todėl baudžiaivos pantiškai tebeslėgė ją. Tik jiems nukritus po 30 metų ji atkuto. Jos sūnus pasiekė tų romantizmo laikų šviesos, kur paprasti žmonės buvo net idealizuojami, o jų kalba, gražūs papročiai, kūryba ir dvasiniai turtai augštinami, išjudino patį tautos branduolį. Ir tik iš to luomo kilusieji vadaik kaip Basanias, Kudirka ir dar nesulenkę kunigai nuvedė tautą į nepriklausomybę. Didikai: jie mus pamiršo, išsižadėjo. Siandien dar daug jų ištautėjusių netikrais keliais tebevaikščioja.

(Iš Kario)

APIE DU ĮSIMYLĖJIMUS

Paryžiuje, pas rašytoją Andre Maurois apsilankęs draugas pasakoja:

— Žinau, vienas 40 metų amžiaus analfabetes įsimylėjo į jauną merginą ir norėdamas ją užimponuoti ėmė intensyviai mokytis. Ir ką tu pasakysi — po metų pasiekė pilnutinio išsimokslinimo.

lesti ir kūniškus būtinumus įvarkant.

Pasiskaityti: Milton Layden, M.D. Escaping the Hostility Trap, Prentice-Hall, Inc.

— Tai labai galimas daiktas! — atsiliepė Maurois. — Bet aš pažinojau žmogų, kuris 40 metų amžiaus buvo žinomas mokslininkas ir taip įsimylėjo į vieną moterį, kad po kėlto mėnesių pasidarė visiškas idiotas.

GAIDYS IR ŽVIRBLIS

— Žvirbli, tu žirbli! Vis čirski ir nieko neprieirski.

— O tu giedi, giedi ir nieko nepriegiedi.

— Žinoma. Bet tu žmogui geras tik iki tol, kol nutunki, o tada jis tave maloniai papraso ant keptuvės...

They call it "The Overnight Wonder" for constipation.

Are you uncomfortable with your laxative? Then meet the little white pill they call "The Overnight Wonder." Just one pill at bedtime safely, surely stimulates your system's own natural rhythm. Overnight. So in the morning, you're back on the bright side. Comfortably! It's a good feeling. What is "The Overnight Wonder"? Ex-Lax® Pills. That's right — pills from Ex-Lax. Look for the white box. The only one directed.

LIETUVA — INDOEUROPIEČIŲ TEVYNĖ

(Tęsinys)

Idomu, kad senosios ir Kristaus eros savaratoje galų vado vardas Vercingetoriks (vertin-gas getų rikiš?) turi "rikis" prie-sagą, kaip ir V-to amžiaus gotų vadai ar senprusių vyresnieji — rikiai. Visoje Europoje gali-ma pririnkti daugybę vietovar-džių, skambančių lietuviškai, žy-minčių tos kilmės žmonių buvi-mą. Galima būtų nustatyti ir apytikrą laiką tarp atskirų eks-pansijos bangų, bet jau tai būtų atskira studija, reikalaujanti laiko ir pasiryžimo.

Atskirai reikėtų kalbėti ir apie kitą, baltų, indoeuropiečių šaką, nuėjusią į Persiją ir Indi-ją, ten sukūrusią šaunią civili-zaciją ir religiją, tačiau, šį kar-tą užteks jai nustatyti meitū europinės giminės apytikrų plotus, primindami, kad be nu-rodymų vietų, jie taip pat užpildė Apeninų pusiasalį ir keltų, da-bartinių anglų salas. Šiaurėje nuo savo kilmės vietų baltai pa-siekė Dauguvą ir ten pažymėjo "Zemgalą", o rytuose, Dniepro augštyje — "galinda", "golia-di", išlikusius lig šių dienų bent pavadinimuose. Toliau tomis trypimais eiti jie nesiryžė dėl nepalankių gamtinių sąlygų.

Tose šalyse, už "baltų" sody-bų, gyveno "ugro-finu" gim-nės ir kiti klajokliai, kurie šiau-rėje yra pasilikę iki šiol. O ry-tuose, sumišę su "baltų" pakras-čiais ir didžiojo tautų krausty-mosi laikais su mongolų bei hunų žmonėmis, sudarė dabarti-nius rusus. Pietuose judančios tautos nunėdė lietuviškąsias Juo-dosios jūros pakraščius ir pakar-pačio giminės į Europos gilumą, sumaišė su ugrofiniškais "ger-manais", ar buvo užlietos grif-lančių kraustymosi banga.

Spėjama, kad tame laikotarpyje, mūsų eros pradžioje, jau pa-kitusios germaniškosios rasės žmonės pateko į Skandinaviją ir nulėmė jos dabartinę kultūrą, išstūmusią ir lietuviškai gotišką kultūrą iki rytinio Baltijos kran-čio, kuriame tebe gyveno upių, neįžengiamų girių ir pelkių ap-supta, senoji lietuvių tauta, kar-

tu su latviais ir prūsais išsaugo-jusi Europai, net Indijai, jos kultūros gimimo metrikus. Pas-kutinis ir pirmasis tos tautos pietinis pylimas buvo likęs var-gdu "galindai" dešiniajame Vys-los krante ir Baltijos pajūryje, tačiau negailestingas istorinis vyksmas ir mūsų kaimynų žiaurus nekultūringumas bemaž vi-siškai baigė naikinti mūsų pro-tėvynę.

Baltų-aiščių kultūros žlugimą nulėmė hunų puolimas, sugriovęs jų tėvynės labiausiai civili-zuotą dalį ir nutekinęs daug tau-tos krau'o. Tikrai šiaurinė — protėvynės — sritis, gamtinių sąlygų pagelbėta, kiek atsilai-kė. Tačiau dėl medžiagų stokos, ji turėjo paskubom persirikuoti, pereidama jau į primityvų gyvenimą. Kitos vakarinio pa-jūrio giminės, nedengiamos gam-tos kliūčių, palengva nyko nuo siautėjančių, pietinių giminių išstūmėjusiose sodybose susifor-mavusių pohuninių klajoklių tautų, kurias apkrėkštiję nau-chieji Europos galiūnai paleido savo ekspansijos priešakyje. Tre-ciosios giminės pagautos ir nu-neštos karų iškarcio, kaip geru-liai, atsirado griuvančios romė-nų imperijos gilumoje, perėjo į Italijoje, Ispanijoje, net Al-žyre, laikinai sukūrė valstybes. Istorija juos, gerulius, krausty-mosį sąlygų pasėkoje, pavadi-no anksčiau atskrausčiusių gi-minių — germanų — vardu, ku-rie buvo romėnams labiau pa-žįstami. Dalis baltų susiliejo su tais germanais ir ten liko. Hu-nai, atėję nuo Uralo, prisilaiky-dami Juodosios jūros pakraščius ir ten buvusių civilizuotų mies-tų, degindami ir skersdami, žy-giavo į vakarus, siauru ruožu, nepaliesdami už Pripeties gyve-nančių lietuvių, nei Pamaro prūsų, kuriuos tik po kelių am-žių pradėjo smarkiau puliti ap-sikrėkštiję slavai, ypač polėnai, lenkų protėviai. Tuo laiku pra-dėjo puliti ir skandinavai, ir vo-kiečiai, susiorganizavę maždaug dabartinės savo teritorijose, siekdami Bažnyčios jėms dova-notų už krikštą pagonių — bal-

Grant Wood

"Amerikos gotika"

tų žemių.

Slavams X a. užblokavus Juo-dosios jūros prekybos kelius, o XII a. vokiečiams įsivertinus Baltijos jūroje — Rygoje, Dan-cige bei Karaliaučiuje, baltų kultūra, kadaise klestėjusi, ėmė smarkiai kristi. Lietuvių, savo žemėse neturėdami akmens ang-lies, ne pakankamai geležies rū-nos, negalėjo patys pasigiminti reikiamo kiekio plieno. Kurio gamyboje pranešė juos priešų grupė Vytautas F. Beliajus. Šis numeris turi 44 pusl., gausiai iliustruotas, pilnas informacijos apie tautinių šokių šventes, aktyvumą ir išvykas. Pagrindiniai supažindinami su japonų tauti-niais šokiais. Nedaug kam yra žinoma, kad Japonijoje buvo su-daryta lietuvių tautinių šokių grupė Lithuania, vadovaujama Marjorie Posner, kuri išmoko iš Beliajaus. Vilties metinė prenu-merata \$7, atskiras nr. \$1.50. Adresas: VILTIS, P.O. Box 1226, Denver, CO 80201.

ATVIRAS PADAVEJAS

Wroclavo (Breslavo) resto-rano valgytojas nebaigęs pie-tų pašaukė padavėją ir pasakė jam neduosiąs magaryčių, ka-dangi šis davė kažkokį nešvie-žią buljoną.

Padavėjas atsilygino paaiš-gindamas: — Matyt, višta, iš kurios bul-jonas darytas buvo seniai pa-riškas simpatijas svetimiesiems,

Atsiųsta paminėti

● VILTIS — Hope, gegužės numeris, tautinių šokių ir tauto-sakos bei tautodailės tarptauti-nis žurnalas, skaitomas visuose kontinentuose. Leidžia ir reda-guoja Vytautas F. Beliajus. Šis numeris turi 44 pusl., gausiai iliustruotas, pilnas informacijos apie tautinių šokių šventes, aktyvumą ir išvykas. Pagrindiniai supažindinami su japonų tauti-niais šokiais. Nedaug kam yra žinoma, kad Japonijoje buvo su-daryta lietuvių tautinių šokių grupė Lithuania, vadovaujama Marjorie Posner, kuri išmoko iš Beliajaus. Vilties metinė prenu-merata \$7, atskiras nr. \$1.50. Adresas: VILTIS, P.O. Box 1226, Denver, CO 80201.

ATVIRAS PADAVEJAS

Wroclavo (Breslavo) resto-rano valgytojas nebaigęs pie-tų pašaukė padavėją ir pasakė jam neduosiąs magaryčių, ka-dangi šis davė kažkokį nešvie-žią buljoną.

Padavėjas atsilygino paaiš-gindamas: — Matyt, višta, iš kurios bul-jonas darytas buvo seniai pa-riškas simpatijas svetimiesiems,

GYVENIMO KAPRIZAI

I

Kiekvienas Lietuvos Kariuo-menės pulkas turėdavo savo me-tinę šventę. Ji nebūtinai sutap-davo su diena, kurią tas pulkas buvo suformuotas, — pulkas steigė ne iškart, o dalimis, kuo-pomis, batalionais, baterijomis ar panašiai. Šiaip ar taip, viena kuri pulko dalis turėdavo kokį nors ryšį su ta diena.

Savaime suprantama, tą die-ną jokių užsiėmimų nebebūda-vo. Kareiviai gaudavo pagerin-tą maistą, nors ir šokią dieną tas maistas būdavo ir geras, ir jo būdavo pakankamai. Apie 10 val. pulkas būdavo išrikuojamas aikštėje, kapelionas atlai-kydavo pamaldas, pulko vadas pasakydavo atitinkamą žodį ir kareiviai, praėję pritrūbimą, bū-davo nuvedami į kareivines. Va-kare būdavo surengiami kariaus pasilinksminimai — šokiai ar filmai. Šiaip, maždaug, atrodė tos dienos programa. Vieną to-kią dieną atsimenu ir aš.

Kareivinės mūsų pulkas turė-jo viename apskrityje mieste, kur dar rusų laikais stovėjo kavalerijos pulkas. Patalpų bu-vo labai daug, vietos niekam netrūko. Karininkai turėjo ats-kių flygelį, didoką 3-jų aukštų namą, — jame buvo ir keletas ramovės kambarių su valgykla, svečių kambariu, kortom ir bi-liardais lošti kambariais, skaityk-la ir kita. Vieni metalais, atėjus pulko šventės dienai, karininkų ramovės būvo ruošiami svešiam priimti.

Ramovės šeiminku tada bu-vau aš, todėl su keliais kareiviais tvarkiau kambarius taip, kaip nurodė pulko vado padėjėjas, mjr. T.K., šventės komisijos pir-mininkas. Beveik užbaigus dar-bą, majoras pakvietė mane su-lošti dar vieną partiją biljardu. Tik pradėję lošti, išgirdome, vie-ną po kito, du šūvius. Metę vis-ką šalin, išbėgome į prieškam-barį, norėdami ir 2-žo aukšto nusileisti apačion, iš kur pasi-girdo šūviai. Mums dar prieš kambarį būnant, iš laiptų pro-duris įgriuvo ltn. K., pulko bu-dintis karininkas, ir pasakęs: "Mane peršovė B.", čia pat su-klupo ir mirė. Regis, adjutan-tas, ltn. G., nubėgo laiptais žemyn, kur rado ant grindų antrą lavoną, — tai buvo vyr. ltn. B. Štai tau ir pulko šventė!

Budėjimą pulke perėmiau aš.

Kitą dieną iš Kauno atvyko gyv. plk. ltn. E. ir apžiūrėjo la-vonus. Aktą rašiau aš. Abu šū-viai buvo mirtini. Kai daktaras vieno kūną pakėlė, iš plaučių gurguliuojant išėjo užsilikęs oras, man pasidarė bloga ir dak-taras dar turėjo su manim var-go.

Ltn. K. karštą motiną ir brō-lis nuvezė į Šiaulius. Vyr. ltn. B. buvo mūsų palaidotas, nes jo giminės gyveno Vilniaus kraš-te. Kodėl taip turėjo įvykti, li-ko neišaiškinta.

Tame pačiame name, kai te-nai dar gyveno rusų kavalerijos pulko karininkai, to pulko vado pasiuntinys jo kardu sukapojo savo miegantį vadą. Savo toki pasielgimą tas kareivis pateisi-no tuo, kad jo vadas kiekvieną progą jam suduodavo kakton-tiek sprigtukų, kad jo galvą be persiojo skaudėdavo. Kareivį nubaudė tremtimi Sibirą, kur jam pulko karininkai siusdavo... pinigų.

II

Šio gyvenimo kaprizo asme-niškai nepatyrė, bet girdėjau jį iš patikimų lūpų. Kam Kaune nebuvo pažįsta-ma "Božegraka"? Taj buvo už-eiga, kur žmonės, be jokios ei-lės, keisdavosi kortomis ir už-gerdavo šnapsu. Užėidavo ne tik paprasti piliečiai iš gatvės, bet ir tie, kuriuos reikėtų laikyti "geresniais" ir kurie, dėl tam tikrų priežasčių, norėdavo eiti tenai, kur jie, tačiau, priklausė. Todėl "Božegrakoje" maty-davosi tik civiliniai rūbai.

Vieną vakarą, atskirame kam-baryje, prie kortų stalo susėdo keturi ponai: vienos politinės partijos šulas N. — civilis, ir 3 karininkai, tačiau civiliniai rū-bais: plk. G., mjr. P. ir kpt. O. Tik pradėję lošti, negalima išmoki, čia viską nulemia laimė. Tą sy-kį ponui N. labai nesisekė ir jis buvo gana nervingas. Kai N. gerokai pralose, o pas O. pinigų krūvelė vis augo, ponas N. tares neatsargų žodį: "su šv... majorais sunku lošti". Šitos ki-birkštės ir užteko, kad kiltų gaisras.

O. atsistojęs ir paprašė poną N., kad jis tučtuojau atsprasytų N. tik nusijuokė ir net į pa-kartotinį reikalavimą atsakė ištartus žodžius atsiimti. Tada O. išsitraukė iš kišenės revolverį ir visas apkabos kulkas suvarė po-

no N. pilvan. Atvykęs miesto plac-adjutantas kapitoną O. nu-vezė į komendantūrą.

Ponas N., pasikamavęs pora dienų ligoninėje, mirė, o kpt. O. laukė bausmės. Jo gynėju bu-vo ats. plk. Z., kuris jį gerai gynė, tačiau bausmės O. negalė-jo išvengti. Jis gavo du metus kalėti. Atlikęs bausmę, O. užsiė-mėnėprekyba, atstovavo vieną prancūzų ginklų fabriką ir darė geresnį birznį, nei kad būtų tar-navęs kariuomenėje.

Nukentėjo ir kiti lošikai: mjr. P. turėjo išeiti atsargon, o plk. G. pakeitė dalinį ir neužlgo po to apleido kariuomenę.

III

Gyvenimo kaprizai nebūtinai baigiasi mirtimi. Vienok, be tragikumo, jie neįmanomi — nebūtų joki kaprizai. Tačiau, apie vieną kaprizą, kurio baig-mė yra dar nebloga, kaip tik čia kalbėsiu.

Pažinau Lietuvoje vieną žmo-gelį, sakykime, poną L. Jis tar-navo kariuomenėje ir už kelių metų būtų susilaukęs pensijos, bet atėjo... raudonieji ir dėl "tinkamos vietos stokos" likvi-dacinės komisijos įsakymu buvo iš tarnybos atleistas. Nujos vietos, o tuo pačiu pragyveni-mo šaltinio jam nepasisekė su-rasti, tik per vieną, jam gerai pažįstamą, inžinierių gavo vien-kartinį darbą. To uždarbio užte-ko iki tos dienos, kai L. repatri-javo į Vokietiją, — mat jo būta vokiškos kilmės.

Kartu su juo pereinamoje sto-vykloje tom pat teisėmis buvo ir daugiau buv. karininkų, pav.gen. ltn. A., plk. K., ltn. S. ir kiti.

(Bus daugiau)

KOJOS, ISGELBEJO

Lenkas Janovičius buvo pa-šauktas stoti į kariuomenę. Gyvendamas toliau nuo cent-rų ar neturėdamas pinigų, jis pėsčias atžygiavo stoti prieš komisiją. Svarbiausia, kad to kelio eiti jam teko net 17 my-lių.

Komisija pasitikrino ir nu-tarė: "Blogos kojos — nepa-jėgs atlikti žygio".

PATARIMAS TURISTAMS

Jei šią vasarą rengiesi skri-sti ar plaukti į Europą, nepa-miršk dviejų dalykų, visa kita bus gerai. Tiedu dalykai yra: — Jei šalta, tai sriuba, jei šil-ta, tai alus.

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● LITERATŪRA, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metraštis. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukčio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlonio, M. Šileikio, V. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos paveikslais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● DAINŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE, poetės, rašytojos ir tau-tinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie dainų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir pedainuojan-tiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Antano Rūko aprašy-tas Juozo Adomaičio — Dėdės šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslis to laikotarpio buities lite-ratūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● LIETUVISKASIS PAMARYS, Henriko Tomo-Tamašausko idomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskrčių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuviui. Leidinys iliustruotas nuotraukomis, pabigoje duodama vitovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprusių žemėlapis. Kaina \$6.

● KĄ LAUMES LEMĖ, rašytojos Petronėlės Orintaitės atsi-minimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pir-maisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● JULIUS JANONIS, poetas ir revoliucionierius, nesupras-tas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Julius Janonio gyvenimą ir poe-ziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teisea. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● SATYRINIS NOVELĖS, M. Zoschenko kūryba, J. Valaičio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerį persiuntimo išlaidoms.

— Naujienos, Chicago, 8, III. Tuesday, May 5, 1981

The danger of ignoring your dog's scratching

Your dog's constant scratching can lead to serious skin problems, needless suffering and expense. Get Veterinarian-tested Sulfodene — a painless, clear liquid that stops frantic scratching. Sulfodene also treats sores, cuts, hot spots and eczema. It destroys special dog germs that home remedies can't kill. Get Sulfodene, America's No. 1 dog skin medication.

Read and follow label directions. © 1981 COMBE INC.

SULFODENE DOG SKIN MEDICATION

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENĖ

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• ROPISTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SAL-DUMYNAI • KOSMETIKOS REZKEMENYS

Atdara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, R.S., Registruotas vaistinininkas

Tel. 476-2206

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiuntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-4100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980	pusei metų	\$22.00
Subscription Rates:	trims mėnesiams	\$15.00
	vienam mėnesiui	\$ 4.00
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per six months, \$12.00 per 3 months. In other USA localities \$40.00 per year, \$22.00 per six months, \$12.00 per three months. Canada \$45.00 per year, other countries \$48.00 per year.	Kanadoje:	
	metams	\$45.00
	pusei metų	\$24.00
	vienam mėnesiui	\$ 5.00
25 cents per copy	Užsieniuose:	
Nuo sausio pirmos dienos Dienraščio kainos:	metams	\$48.00
	pusei metų	\$28.00
Chicagoje ir priemiestiuose:		
metams	\$45.00	
pusei metų	\$24.00	
trims mėnesiams	\$12.00	
vienam mėnesiui	\$ 5.00	
Kitose JAV vietose:		
metams	\$40.00	

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Seštadieniais — iki 12 val.

Sekretorius Haig tariausi su Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybėmis

Sovietų Sąjungos propagandos agentūros praeitą šeštadienį buvo paleidusios gandą, kad Valstybės sekretorius Aleksandras Haig rengiasi skristi į Maskvą. Rusai tvirtino, kad priešlėktuvinių patrankų atgabenimas į šiaurės Libaną tiek paveikė Valstybės sekretorių, kad jis rado reikalo skristi į Maskvą aptarti susidariusią padėtį Libane.

Sirijos karinė vadovybė neturėjo teisės gabenti į Libaną malūnsparnių, o kai Izraelis juos numušė, Sirija neturėjo teisės gabenti į Zahlės sritį priešlėktuvinių patrankų. Izraelio lėktuvai pajėgė ne tik lokalizuoti įvestas priešlėktuvines patrankas, bet fotografijos izraelitams parodė, kad jas aptarnavo Sovietų kariai. Izraelis pranešė Sirijai, kad priešlėktuvines patrankas privalo būti išgabentos iš Libano teritorijos.

Izraelio karo ministeris trumpai paklausė, kuriam tikslui Sirijos karo jėgos laikomos Libane. Sirijos kariai išengė į Libaną taikiai įgyvendinti. Kokią taiką Sirijos kariai bando įgyvendinti Libane, jeigu visos Sirijos karo jėgos siunčiamos prieš vieną Libano visuomenės dalį. Izraelio karo jėgos iki šio meto nesikišo į Sirijos "taikos batalionų" veiklą, bet Izraelis privalo žinoti, kokią "taiką" Sirijos kariai nori pristesti Libanui, benaikindami vieną seniausią Libano visuomenės grupių.

Tvirtinama, kad sekretorius Haig, informavęs Kongreso užsienio komitetą apie įvykius Libane ir Izraelio pasirošimą mestis kovon prieš Libane esančius Sirijos "taikos batalionus", šeštadienį išskrido, bet ne į Maskvą. Jis išskrido tiesiai į Romą. Buvo bandyta sudaryti įspūdį, kad pasitarimas su Maskva yra pats svarbiausias klausimas, bet sekretoriui labiausiai rūpėjo pasitarimas su Šiaurės Atlanto Sąjungos valstybėmis apie Sovietų Sąjungos karius Libane.

Sekmadienio rytą sekretorius Haig pradėjo pasitarimus su atskrendančiais ministrais. Tikrai šį kartą jis tarėsi su ministrais ne bendrame posėdyje, bet su kiekvienos valstybės ministrais atskirai. Pirmiausia jis susitiko su Italijos užsienio reikalų ministru, o vėliau pasi-

ALEKSANDRA NAVICKAITĖ-BODNER Veranda (aliejus)

matė su premjeru. Po to pasimatė su anksciausiai atskridusiais užsienio ministrais.

Sekretorius Haig pasirinko kitą kelią pokalbiams su sąjungininkais. Nežinia, ar jis skris į Maskvą, bet visiems aišku, kad kelionė į Maskvą bus visai kitokia, jeigu jis pirmą pasitarimą su sąjungininkais, o tikrai vėliau bandys tartis su visos Europos priešais. Sekretoriui bus lengviau kalbėti, kai jis bus tikras, kad laisvoji Europa pritaris JAV pozicijai.

Sekretorius patyrė, kad lenkai daug drąsiau laikėsi su žudiku Michailu Suslovu, negu bet kas galėjo įsivaizduoti. Lenkai ne tik politinio biuro posėdyje pasipriešino Suslovo patarimui atidėti partijos konferencijos šaukimą, bet pats Lenkijos kompartijos gen. sekretorius St. Kania tame pačiame posėdyje pranešė Suslovui, kad Lenkijos komunistų partijos atstovai bus renkami slapto partijos narių balsavimu.

Suslovas, seniausias ir griežčiausias Sovietų Sąjungos politinio biuro narys, dar kartą patarė lenkams nešaukti konferencijos, o jeigu jie vis dėlto ją norėtų šaukti, tai patarė nedaryti partijoje jokių reformų. Tačiau Kania labai griežtai laikėsi. Jis čia pat pastebėjo, kad partijos reformos esančios būtina reikalingos, kad partija privalo būti sudemokratinta ir kad atstovai pačioje partijoje turės būti renkami slapto balsavimu. Politinis biuras tuojau priėmė Kanios pasiūlymą ir vienbalsiai nutarė partijos atstovus rinkti slapto balsavimu.

Politinio biuro nariams buvo aišku, kad dėl šio nutarimo į vyriausybę bus išrinkti ir keli Solidarumo unitų nariai ir tuo pačiu kai kuriems seno rango komunistams nebus progos patekti į partijos vadovybę arba parlamentą.

MASKVA, Rusija. — Užsienio diplomatai, atidžiai

JURGIS JASINSKAS

SPAUDOS PABIROS

1. Televizijos žvaigždės Carol Burnett's ir lietuvių žurnalistas Aleksandros Vaisiūnienės sensacingos tylos

(Tęsinys)

(Tas pasikalbėjimas su kun. Ant. Perkumu ir kartu su "Gairės" redaktoriaus Juozo Kukanauzos atsakymu kun. Ant. Perkumui atspausdintas to žurnalo 13-15 psl. J. Kukanauzos atsakyme yra ir tokie pasakymai: "...po šio mano pastabų "Gairėje" mane jau padarė beveik heretiku. Gaila, kad pradėjo inkvizicijos laikai. Juk su tikru malonumu mane užrioglin tum ant lauko ir A. Vaisiūnienės (nekatolikos, protestantės) pagaiba, o, šviltum mane. Matyt jog Jūs nekatalikei protestantei Vaisiūnienei kaip toks kunigas labai patinka, kad per Brazilijos "Mūsų Lietuvos" pridą "Sejėja" pradėjo net rūpintis pasaukimų metų skelbimu".)

Žurnalistas A. Vaisiūnienės prasikaltimų išryškiniui "Gairės" nr. 16 11 psl. išsiai atspausdintas "Naujienu" 1980. V. 30 d. buvus rašinys "Dr. Bobelis Venezuelos sostinėje". Ten paminėta A. Vaisiūnienės, pavarde, nors ji nėra to rašinio autorė.

Be pirmosios A. Vaisiūnienės paskirtos baumės-artimti oficialios korespondentės teisę paskirta antroji, daug skaudesnė: "...Posėdžio pradžioje buvo irgi įgalios virš minėtiems spaudos organams ir kitai lietuviškai spaudai pasiūsti tarybos pageidavimą, prašant nespauzdinti spaudoje ten dencingų straipsnių, kuriuose lengva įžvelgti asmeniškus priekaištus organizacijoms ir jų veikėjams..."

"Šis protokolinis, cenzūros reikalavimas nutarimas buvo išsuntinetas laikraščiu, kuriuose A. Vaisiūnienė bendradarbiauja, redakcijoms: "Caracas, 1980 m. rugsėjo mėn. 27 d. Gerbiamas p. redaktoriau,

Supagarba, Tarybos Prezidiumas, Juozas Kukanauza, Pirmininkas, Jūrātė Statkutė de Rosales, Sekretorė".

Minimų "Gairių" nr. 16 psl. 9 ir 10 atspausdinti du rašiniai, liečiantieji A. Vaisiūnienės paruoštą metrašį "Venezuelos lietuvių katalikų veikla" — "Rozės ir Spyglai". Tuose rašiniuose aštrokai pasisakoma apie kun. Ant. Perkumą, pakaltinant jį noru per daug pasigirti ir save išaukštinti, o taip pat priberta rūšių pastabų autoriui už viešą šališkumą ir nenorą pavaizduoti tik katalikišką, bet ir, ap-

sekę įvykius Lenkijoje, jau balandžio pradžioje priešo išvadų, kad Sovietų karo jėgos neįsiverš į lenkų teritoriją. Vyrauja nuomonė, kad jeigu Sovietų ginkluotos pajėgos neįsiveržė manevrų metu, jos neįsiverš Lenkijos gilumon, manevrams pasibaigus, nors rusai papildė savo divizijas vakarų Lenkijos pasienyje.

— Aš prieinu įsitikinimo, kad Sovietų vyriausybės pareigūnai atrodo paralyžuoti, — rašo Chicago Tribune korespondentas Jim Gallagher. — Jų nuomonės apie lenkų komunistų partijos nutarimus yra tokios blogos, kad jie nedrįsta imtis jokių priemonių prieš lenkus. Atrodo, kad rusai pasiduos įvykių eigai, tuo tarpu lenkai moka tuos įvykius pritaikyti savo naudai.

lamai, Venezuelos lietuvių veiklą.

BYLOS ATOMAZGA:

1981 m. vasario mėn. 15 d. Venezueloje — Valencijos mieste — įvyko "Venezuelos Lietuvių Bendruomenės" atstovų suvažiavimas. Tame suvažiavime buvo duotas "paskutinis žodis" buvusios tos bendruomenės Centro Tarybos apkaltintai ir nubautai žurnalistei Aleksandrai Vaisiūnienei. Ji, save ginama, platoką pasiteisino žodį susumavo į šiuos punktus:

"Nesileisdama į detales, aš griežtai paneigiu kaltinimus ir priversta daryti sekančias išvadas:

1. Aš kaltinu GAIRĖS Redaktorių ir Bendruomenės Centro Valdybos pirminką J. Kukanauzą sąmoningu Bendruomenės kiršinimu ir skaldymu. Gai RĖJE (nr. 16) J. Kukanauza ir Jūrātė Statkutė de Rosales kerštingai suveda asmeniškas sąskaitas su manimi;

2. Aš kaltinu J. Kukanauzą eikvojimu Bendruomenės aukų oficialiam organui GAIRĖI finansuoti, turint vienintelį tikslą jį paversti asmenišku keršto irankiu... kuo grubiai pažeidžiama bendruomenės dvasios ir lietuviškos spaudos etika;

3. Aš laiku 1980. IX.2 Tarybos posėdį neteisėtai, nes jame iš 23 Tarybos narių dalyvavo tik maždaug, ketvirtadalis — tik šeši pilnateisiai nariai, (jie įvardinti pavardėmis), taigi kvo rumo nebuvo. Posėdžio pirminkas sąmoningai laužė Vidaus Statutą, duodamas balsavimo teisę ir jo sukvietiams svečiams. Posėdžio sekretorės Jūrātės Statkutės de Rosales parašas yra bevertis, nes ji nėra Tarybos narė...;

4. Aš kaltinu Centro Valdybos pirminką saualiaivimu, nes jis žinodamas, kad rugsėjo 27 dienos posėdis buvo neteisėtas, skelbė spaudoje nutarimus, tuo pažeisdamas Lietuvių Savivalpos Bendruomenės Vidaus Statutą;

5. Aš kaltinu J. Kukanauzą primetimu man straipsnių, kurių aš nesu parašiusi, turį galvoje dr. Bobelio vizitą Venezuelos sostinėje, kuris neva mano vardu buvo išspausdintas "Naujiene".;

(Bus daugiau)

— Kanada derėjosi su Sovietų Sąjunga dėl naujos jėgų pardavimo sutarties. Kanada pažadėjo parduoti Sovietams kasmet po 3 mil. tonų kveičių, taip pat po 2 mil. tonų niečių ir avių. Sutartis apima penkių metų laikotarpį.

JUOZAS KARIBUTAS

SALŲ LABIRINTE

(Tęsinys)

Laivas sukinėjasi po įlankas, palikdamas tiltus. Krantai žali ir gražūs; vaizdai puikūs. Gaila, kad pradėjo lynoti ir trečdalis turo sugadino. Nors muzika groja, gėrimais ir užkandžiais sprinkis kiek nori, bet juk ne tam čia važiuojamas...

Lyja. Uoste laivas, iš uosto išplaukė, vėl sustoja. Žmonės vieni išlipam, kiti jau laukia ilpimo. Kad ir lietus, bet jei neplauksi, pinigų r. gražina. Nežinau, ką jie dabar matys tokiaame blogame ore?

Einu pagal krantinę, kur gyvas didelis judėjimas ir visokių vertelių vieta. Čia mažų krautuvėlių po tiltu eibės; ypatingai visokių užkandinių, atsigaivinimui gėrimų ir t.t. Viskas dar brangiau kaip mieste. Turistų rajonas. Suprantama.

Daugiaaukščiai gražūs namai puošia miestą. Statyba nėra vien standartinė. Vienur kitur, pagal šalies papročius ir išradinumą, kiek pajavinta. Ypač bankai gerai iškėlė aukštus į pačias padanges. Toji "biznio" sritis lyg ant mielių kyla visuose kraštuose.

Nežiūrint blogo oro, žmonių pilni šaligatviai. Jie neskuba, tempo nei darbe, nei gatvėje nėra. Čia daug geria. Pilni barai ne vien vyrų, bet ir gražiosios lyties paukštyčių. Gal dėl to, kad karštas oras?

Nors Sydney ir didmiesčio svaigo pagautas, bet patinka man, kad ten nėra visokiausio plauko ir kudlotų hipių. Jokių juodžių, net ir turistų, neteko matyti. Nesutinki ir puspročių, kurie savo išvaizda, o kartais ir su savimi besikalbėdami, silpnaprotingumą išryškina. Tiesa, daug geria, bet svyruojančių neteko matyti.

Rytojaus diena. Kun. Butkus nurodo kaip traukinėliais važinėti. Ak, tie traukinėliai, miestui išganymas. Jei jų nebūtų, miestas prapuolęs. Dabar tie elektriniai, dviaukščiai neša žmones lyg vėlnias "dūšias"; kaip matai ir pasieki miesto centrą. Traukinėliais važinėti vaizdai nekokie. Aplinka labai tvarkinga. Bet jais dauguma gyventojų vis dėlto naudojasi. Kai tenka važiuoti su iš darbo grįžtančiais, stovėk ant vienos kojos. Pilni pilnutėliai. Kartais įlenda į požemius. Žiūrėk, ir vėl laukiai skrieja. Pravažiuoja visokius priemiestius.

Kur aš apstojęs — priemiestis Lewisam, iš kurio nelabai toli ir Lietuvių namai, kurie randasi Bankstown priemiestyje. Tuos namus lietuviai pastatė, sklypą nusipirkę. Nauji, gražūs ir dideli. Apačioje graži švari valgykla, baras, lošimo mašinos ir salė. Viršuje p. K. Pocius tvarko biblioteką ir platina knygas. Be to, dar yra ir keletas kitų kambarių. Prie lošimo mašinų daugelis australiečių bando laimę. Sako, jie mėgsta lietuviškus valgius ir daugelis čia lankosi.

Sustinku lietuvių ir susipažįstu. Jie užpelnytai didžiuojasi savo namais, kurie yra tikrai

praktiški ir duoda gerą pelną. Už baro dirba lietuviai, bet pietų padavėjos yra australietės. Argi nėra lietuvių, kurios galėtų prevuose namuose ir sava kalba aptarnauti?

Man priminė Las Vegas, kai barškina tas lošimo mašinas. Žinoma, išlošiant tai nmačiau, bet pralošia tai visi. Bandyti reikia, kas to nežino? Kartais ir laimė nusišypso.

Lietuvių kaimynystėje — lenkų namai ir graikų bažnyčia bei jų klubas. Čia jų gana daug; prie bažnyčios net juoda. Jie visi, tiek vyrai, tiek moterys, daugiausia juodai apsirengę. Kiek teko girdėti — jų yra labai turtingų.

IR ČIA BANDOMAS TERORAS

Einu miesto centrine gatve ir, matau, žmonės bėga, policijos mašinų pilna. Girdi, kažkas paskambino, kad "Woolworth" krautuvėje padėta bomba. Lekia tarnautojai pro policijos užvarą. Visų veidai nusigandę. Ir sako, kad jau kelintas kartas tokios gąsdinimo komedijos per keletą savaitių įvyksta. Žinoma, nieko neranda. Taip ir ši kartą nieko nepavyko rasti.

Kas liečia plėšikavimus, prievartavimus ir kitokį kriminalą, tai Australija dar gerokai "atsilikusi". Pranašauju aš jiems greitą toje srityje pažangą. Kai kurie dar miega langus atidare, o durys per dienas neužrakytos. Jokios dar baimės. Aš giriuosi, kad mes kur kas pažangesni. Pas mus jau nebeužtenka užraktyti, bet reikia net geležines grotas ant langų įsitaistyti.

Po mano tokių "pasididžiavimų", pradeda girtis ir jie, kad jau ir čia pasitaiko. Vot, seniau būdavo, jei kas kokį daiktą pameta, eik atgal ir rasi tebegulintį ten, kur jis iškrito. Durs visur buvo nerakintos ne tik diena, bet ir naktį. Dabar jau šito nebėra. Jau repeticijos vyksta. Reikia manyti, kad mes Ameriką prisivysime.

ISVYKSTU Į N. ZELANDIJĄ

Paskutinė vakariene pas ponus Siročius, kurie taip šauniai lietuviškus valgius paruošė, buvo labai smagi. Taj išleistuvės. Pakeleivis ar svečias, kaip ji bevavadinsi, sudaro be išimties žmonėms tik rūpesčių. Australiečiai labai mandagūs ir vaišingi. Žinoma, kaip ir visur, ne visi.

Patiko man jie ir dėl to, kad turi savo skyrių kapinėse, katalikiškose, ne mišrioje, kaip mūsų losangeliečiai. Pastatytas gražus didelis bendras paminklas. Ten leidžia statyti paminklus ir prie kiekvieno kapo, todėl jų yra ir gana puošnių. Atleisti varžtai jau ir tiems, kurie pageidauja juos po mirties sudeginti. Jiems jau ir kunigas ateina ir laidoja jų pelenų urną tose pačiose kapinėse. Kvartaliukas, kurį lietuviai kun. Butkaus dėka išsikovojo, yra nedidelis, deja, turima vilčių, kad reikalui esant, jis bus praplėstas. Keičiasi įpročiai vismae pasaulyje.

(Bus daugiau)

SVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įrūta knygą apie šventąjį Rastą. Pirmą atėjusieji Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardų rodyklės, arba 2) "Kasdieninė danguskoji mana", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 308 puslapių.

Knygas veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicinos direktorius
938 S. Wackerline Rd., Westchester, IL
VALANDOS: 8-9 darbo dienomis
Kas antra ketvirtadienį 8-9 val.
Tel.: 542-2727 arba 542-2728

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS

Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fla. 33710
Tel. (813) 321-4200

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Laidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
Priimam Master Charge
ir VISA kortelės.
R. ŠERENAS. Tel. 925-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS

RADIO SEIMOS VALANDOS
Visos programos iš "WOPA",
1490 kil. A. M.

Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmo
dienio iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekma-
dieniais nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.

Vedėja — Aldona Dauks
Telef.: HEMlock 4-2413

7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIŲNYTĖ
Programos vedėja

Kasdien nuo pirmadienio iki penk-
tadienio 8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

PATS SKAITYK IR DAR KI-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRAŠTĮ "NAUJIENOS"

SUSIRINKIMAI PRANESIMAI

Brighton Parko Lietuvių Moterų
klubo narių susirinkimas įvyks ket-
virtadienį, gegužės 7 d., 1 val. popiet.
Anelės saleje, 4500 S. Talman Ave.
Narės prašomos atsižvelgti, nes yra
daug svarbių reikalų aptarti. Po susi-
rinkimo bus vaisės.
E. Strungys, sekr.

Joniškėčių Labdarystės ir Kultūros
klubo susirinkimas įvyks antradienį,
gegužės 5 d., Vėjų saleje, 2455 W.
47th Street. Pradžiai 1 val. po pietų.
Visi joniškėčiai privalo atsižvelgti
ir pamėgti klubo 55 metų sukaktį.
Bus gėrimai ir pietūs veltui.
A. Kalyš

Venezuelos Lietuvių Draugijos veikla

1969 metais gruodžio mėnesio
11 dieną 7 valandą 30 minučių
įvyko steigiamasis susirinkimas.
Aleksio ir Genovaitės Baradų
bute; organizatoriai: Martynas
Bundelis, Valerijonas Pocius,
Juozas Korsakas, Genovaitė Ba-
radienė, Kazys Ulevičius ir An-
tanė Gegužis. Viso buvo susi-
rinkę 17 asmenų. Išrinkta val-
dyba, į kurią įėjo: pirmininkas
Kazys Ulevičius, vicepirmininkas
Genovaitė Baradienė, sekretorė
Ona Bundelienė, nariai Aleksas
Barada, Valerijonas Pocius, Jur-
gis Žilinskas ir Antanas Gegu-
žis. Draugija palaikė ryšius su
Venezueloje pasilikusiais liet-
uviais ir ėmėsi naudingo vnsuo-
meninio darbo. Visi sugyveno
gražiai; nežūrint negausaus na-
rių skaičiaus, atliko pasigereti-
nai gražius darbus.

1980 metais gegužės mėnesio
10 dieną atšventė dešimties me-
tų Venezuelos Lietuvių Draugi-
jos veiklos šventę. Per tą laiką
tarp sukeltomis lėšomis rėmė:
Lietuvos laisvinimo reikalus,
savišlapę, kultūros reikalams ir
įvairios specialios šalpos: Bra-
zinskams, Jaunimo Centro sta-
tybai, Grandinėles išvykai, BAL
Fui, Lietuvių Fondui, Simui Ku-
dirkai, Pasaulio Jaun. Kongre-
sui, Venezuelos Lietuvių jauni-
mui atvykį į Kongresą, Lietu-
vių Dukt. Draugijai, Dariaus
Girėno mokyklai, Kalantos pa-
minklui ir daug kur kitur iš-
mokėta bendrai \$4.500. Šie skai-
čiai aiškiai parodo, ką nuveikė
Venezuelos Lietuvių Draugija
per tą palyginti gana trumpą
laiką.

Venezuelos Lietuvių Draugija,
kaip tradicija, kas metais ren-
gia Motinos minėjimo dieną.
Šįmet įvyks Motinos dienos
minėjimas gegužės mėnesio 9
dieną Šaulių saleje, 2417-21
West 43rd St. Bus trumpa me-
ninė programa, silti ir šalti už-
kandžiai su šampanu. Būti la-
bai gražu, kad šiame parengime
atsilankytų vaikai su motinomis
ir vyrai su žmonomis, pagerbtų
savo mamytės ir gražiai prie-
puikios muzikos pasilinksminimui,
tuo savo atsilankymu paremtų

H. Suvaizdis

VANCE FUNERAL HOME

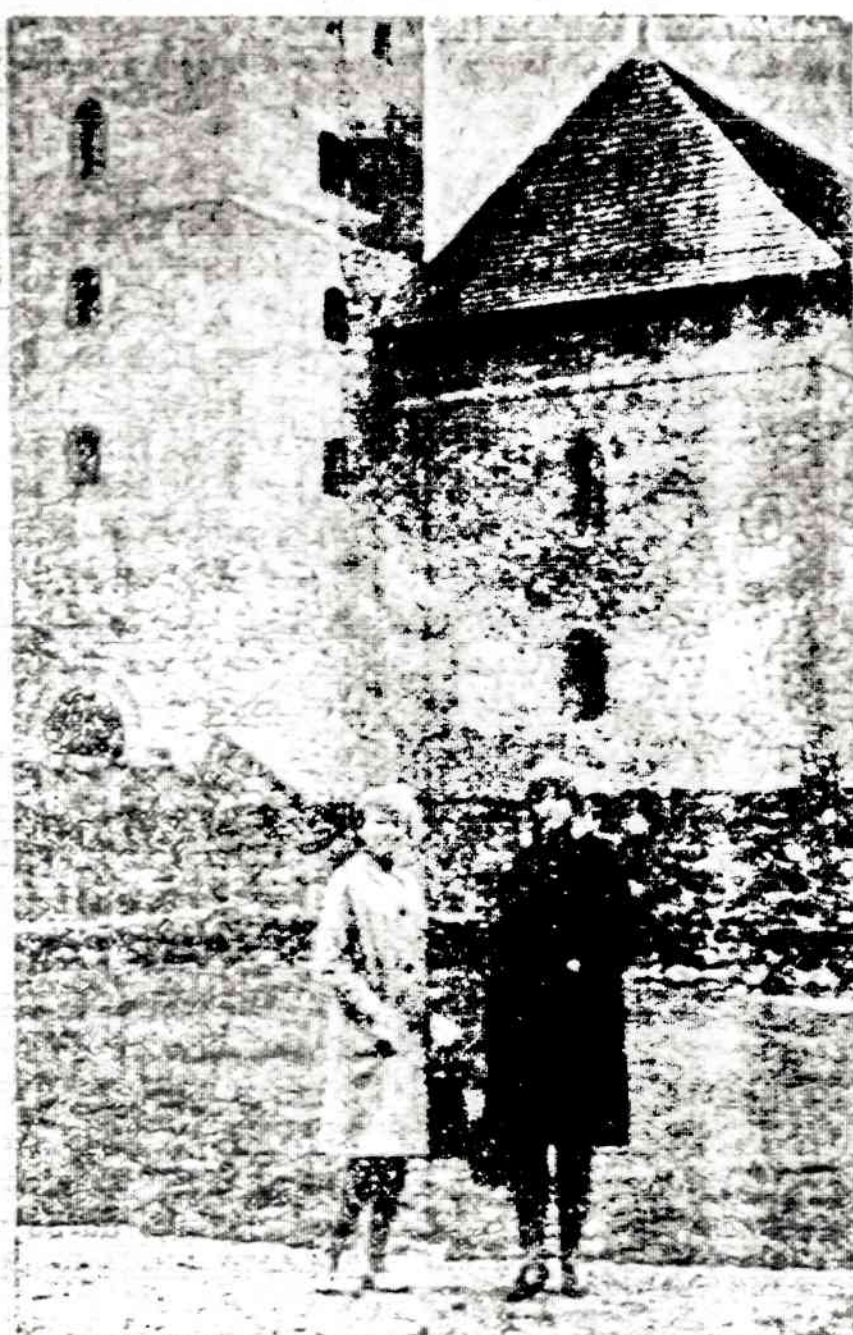
1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIJŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SERMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

Restauruota Trakų pils

Dr. JONAS BALYS

AR NAUDINGI LIETUVAI JALTOS SUSITARIMAI?

Jaltos konferencija pasiliko
juodžiausia dėmė vakariečių
diplomatinėje istorijoje. Milijo-
nams Europos tautų ji atnešė
vergiją. Iki šiol dar taip nebu-
vo, kad laisvoje išeivių spaud-
oje, išskyrus komunistinę, kas
nors bandytų girti Jaltos susita-
rimus, padarytus 1944.II.4-11
tarp JAV, Didž. Britanijos ir
Sovietų Sąjungos, kaip sulvar-
kyti pokario Europą. Viskas iš-
ėjo Sovietų naudai (žr.: J. F.
Bynes, Speaking Frankly, 1947;
Arthur Conte, Yalta ou le par-
tage du monde, 1961, išversta į
daugelį kalbų; F. Wittmer, The
Yalta Betrayal, 1953, ir kitą li-
teratūrą).

Vakarių sąjungininkai Jaltoje
ir vėliau Potsdame patenkino
visus Sovietų reikalavimus Eu-
ropoje, kad tik įtrauktų Sovie-
tus į karą prieš Japoniją, ku-
Sovietai paskutiniu momentu
pasinaudojo ir įvykdė naujus
užgrobumus, kai japonai ameri-
kiečių atominio bombų jau bu-
vo parbloškė.

Keistas dalykas, kai Alg. Gu-
reckas daro priekaištus VLIKui
ir man asmeniškai dėl Jaltos
susitarimų pasmerkimo (žr.
Draugą, 1981.IV.21). Mat, "EL-
TA Information Bulletin" (anglų
kalba) š.m. sausio mėn. įdė-
jo vedamąjį "Polish crisis
awakens Yalta ghosts". Nesu as-
to straipsnio autorius, bet jis
yra labai gerai parašytas ir aš
apsidžiaugiau tokį straipsnį ga-
vau.

Venezuelos Lietuvių Draugija
ir suteikti, tai toliau savo užsi-
mą mus tęsti.

Venezuelos Lietuvių Draugi-
ja švėsdama savo dešimties me-
tų sukaktį, atspausdino ir iš-
leido biuletinį, kuriame suglans
tai yra aprašyta draugijos veiks-
la ir daug idomių nuotraukų ir
pažįstamų Chicago, apylinkėse
gyvenančių asmenų veidai.

Atsilankydami į rengiamą Mo-
tinos dienos minėjimą, paremsite
Draugijos veiklą, įsigysite
minėtą leidinėlį ir linksmai pra-
leisite laiką

principus, buvo tik papuošalas,
tušti žodžiai, arba gryna veid-
mainystė. Sovietai sulaužė savo
Jaltoje duotą raštišką pažadė-
timą galimai greičiau praversti
laisvus rinkimus jų okupuotose
Rytų Europos valstybėse.

Ir vistik Brzezinski ir kiti
mano, kad Jaltos susitarimai ir
toliau vakariečių turį būti res-
pektuojami. Atsiminkime, kad
Jaltos, Potsdamo ir Helsinkio
susitarimai nebuvo JAV Senato
ratifikuoti, tai ne sutartys, o vis
dėlto JAV jų laikosi (kaip ir
SALT II neratifikuos sutarties
Carterio laikais), tuo tarpu So-
vietai, kaip paprastai, nieko ne-
silaiko, nors tai būtų iškilmin-
giausi pažadai, jei tai nėra jiems
naudinga. Todėl prancūzų deši-
nysis politikas Jacques Chirac
visai pagrįstai siūlo formalų
Helsinkio akto atšaukimą. O ko-
dėl negalėjo JAV delegacija
Madrid konferencijoje pasakyti
Sovietams: Kadangi nesiliaujat
persekioti savo valdžios esančius
asmenis dėl jų religinių ir tau-
tinių įsitikinimų, dėl laisvės
troškimo, tai Helsinkio aktas
nėbegalioja. Amerikiečiai pasi-
tenkino tik tušiomis frazėmis,
kurių Sovietai nepaiso.

Specialiai Lietuvos reikalais
savo straipsnyje "Dėl lenkų ir
Jaltos" A. Gureckas taip para-
šė: "Jei JAV vyriausybė Jaltos
susitarimus anuliuotų, ji tuo
pačiu ir vėl pripažintų 1920-
1939 m. buvusią demarkacijos
liniją teisėtą Lenkijos-Lietuvos
siena ir Vilnių Lenkijos mies-
tu". Tai visiškai klaidingas gal-
vojimas arba nežinojimas diplo-
matinės istorijos. Pirmiausia
brity užsienio reikalų min. Cur-
zono 1919 m. nubrėžta liniją
patys lenkai ignoravo, užimda-
mi Lvovą. Ta linija "de facto"
net iki šiol galioja tik siaurame
ruože Lietuvos pietvakariuose,
o Lietuva to patvarkymo nepri-
pažino ir protestavo, nes lietuvių
apygyventa Punsko ir Seinų sri-
tis buvo priskirta Lenkijai. To-
liau ta linija ejo į pietus ir to-
lyn nuo Lietuvos (žr. žemėlapi).
Curzono linija buvo rekomendu-
ta kaip siena tarp Lenkijos
ir Rusijos iš santarvininkų pu-
sės 1919-20 m. Paryžiaus ir Spa
konferencijose, tačiau ji nieka-
dos nebuvo pilnai realizuota, nes
nei Lenkija, nei Lietuva, nei Ru-
sija tada jos nepripažino.

Ne tiesa, kad pagal tą liniją
Vilnius buvo priskirtas Lietuvai,
kaip sugestuoja A. Gureckas.
Tašų linija buvo atrubežiuota
"disputed Vlna Zone". Ir Jalto-
je niekas nesirūpino dėl Lietu-
vos sienų ir niekas to klausimo
ten iš viso nekėlė, nei dėl Lie-
tuvos, nei dėl viso Pabaltijo.

Visai teisingai ELTOS veda-
masis pasmerkė tuos "esančius
tarptautinius patvarkymus", ku-
rie buvo padaryti visiškai neat-
sisklausus ar nepaisant rytinės
ir centrinės Europos tautų noro.
Joms Jaltos susitarimai reišė
nepriklausomybės netekimą,
priespaudą, išnaudojimą ir pa-
niekinimą, grėsmę jų tautinei
egzistencijai, kaip yra su Pabal-
tijo tautomis. Skambios frazės,
kartojančios Atlanto Chartos
(Bus daugiau)

A. Ą A.

STASYS DRANGELIS

Gyveno Oak Lawn, Illinois

Mirė 1981 m. gegužės 2 d. rytą, sulaukęs 88 metų am-
žiaus. Gimęs Lietuvoje, Medvisių kaime.

Amerikoje išgyveno 78 metus.

Paliko nuliūdę: žmona Sôphie, posūnis Walter Petūnas,
jo žmona Emma, sesuo Rose Malin, dukterėčia Lorraine
Friedemann ir kiti giminės, draugai bei pažįstami.

Priklausė Amerikos Legiono Dariaus-Girėno postui 271,
buvo Balzeko muziejaus rėmėjas.

Kūnas pašarvotas Mažeika-Evans kaplyčioje, 6815 So.
Western Ave., Chicago, Ill.

Trečiądienį, gegužės 6 d., 9 val. ryto bus lydimas iš kop-
lyčios į šv. M. Marjos Gimimo parapijos bažnyčią, o po ge-
dulingų pamaldų bus laidojamas šv. Kazimiero Lietuvių
kapinėse.

Visi a.a. Stasio Drangelio giminės, draugai ir pažįstami
nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam
paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Žmona, posūnis, sesuo, giminės.

Laidotuvių idirektoriai Jonas G. Evans, Jr., ir Stasys
Evans. Tel. 737-8600.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.
Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.
Tel. 422-2000

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIMŲ

KOPLYČIAS

VISOSE MIEŠTO

DALYSE.

P. J. RIDIKAS

4354 So. HALSTED STREET

Tel. 1 ARds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YARds 7-1138 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1215

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YARds 7-3401

